

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Viktora Kučery a Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti žalovanému: **město Varnsdorf**, se sídlem náměstí E. Beneše 470, Varnsdorf, zastoupené JUDr. Jirím Brožem, advokátem se sídlem Vinohradská 2828/151, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 7. 2020, č. j. 15 A 111/2019 – 66, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Usnesením ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/1, rozhodla rada města Varnsdorf o přidělení nadlimitní veřejné zakázky na služby zadané v užším řízení s názvem „*Nájem systémů pro měření rychlosti na pozemních komunikacích včetně příslušného software pro správu a zpracování přestupků*“ vybranému dodavateli, společnosti Water Solar Technology Ltd. Usnesením ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/2, rada města rozhodla pověřit starostu uzavřením nájemní smlouvy se zmiňovaným dodavatelem za podmínek v usnesení stanovených. Jednalo se již o třetí smlouvu o nájmu systémů pro měření rychlosti vozidel na příslušných pozemních komunikacích s tím, že nová smlouva vždy nahradila smlouvu předchozí, založenou na dřívějším usnesení rady města.

[2] Na základě podnětu ze dne 4. 12. 2018, podle něhož město Varnsdorf (žalovaný) provádělo měření rychlosti vozidel prostřednictvím jiného subjektu, než je Policie ČR či obecní policie, bylo iniciováno dozorové řízení Ministerstva vnitra (žalobce). Žalobce dospěl k závěru, že v pořadí druhá nájemní smlouva, která byla schválena usnesením rady města ze dne 6. 9. 2018, je v rozporu s § 79a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v tehdy účinném znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), vyzval žalovaného k vyjádření a následně přikročil k vydání výzvy ze dne 4. 3. 2019 ve smyslu § 124 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v relevantním znění, nicméně žalovaný po té uzavřel dne 9. 4. 2019 zmiňovanou třetí nájemní smlouvu na základě dvou žalobou napadených usnesení rady města ze dne 14. 3. 2019. Tato smlouva obsahovala obdobná smluvní ujednání jako ta, která u druhé nájemní smlouvy žalobce shledal v rozporu se zákonem, neboť dle jeho názoru zakládala hmotný zájem pronajímatele na výsledcích měření.

[3] Žalobce následně podal proti uvedeným usnesením rady města Varnsdorf ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/1 a č. j. 104/2019/2, žalobu ve věcech samosprávy ve smyslu § 67 písm. a) s. ř. s., které Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 10. 7. 2020, č. j. 15 A 111/2019 – 66, vyhověl, když napadená usnesení rady města pro nezákonnost zrušil.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, s níž spojil návrh na přiznání jejího odkladného účinku. Tento návrh stěžovatel odůvodnil tím, že na základě usnesení rady, která byla rozsudkem krajského soudu zrušena, došlo k uzavření nájemní smlouvy. Zrušená usnesení představovala právní podklad a předpoklad uzavření této smlouvy a v důsledku jejich zrušení došlo k nastolení významné právní nejistoty ohledně platnosti samotné nájemní smlouvy, a tedy i oprávnění stěžovatele k výběru pokut za dopravní delikty od třetích osob na základě výsledků měření rychlosti na pozemních komunikacích pomocí měřicích přístrojů, jejichž užívání mělo být dle stěžovatele předmětem nájemní smlouvy. Stěžovatel se obává toho, že na základě rozsudku krajského soudu se na něho budou obracet třetí osoby s nárokem na vrácení pokut uložených na základě měření přístroji, k nimž stěžovatel neměl žádný právní titul.

[5] Právní následky rozsudku krajského soudu tedy pro stěžovatele dle jeho tvrzení mohou znamenat újmu v podobě povinnosti k vrácení již uhrazených pokut za dopravní přestupky. Současně dle stěžovatele nelze opomenout, že v případě zrušení rozsudku krajského soudu v řízení před Nejvyšším správním soudem by byl stěžovatel nucen k opětovnému výběru již jednou uhrazených a posléze vrácených pokut. Stěžovatel má za to, že popsany postup představuje hrozbu nepřiměřeného zásahu do právní jistoty veškerých zúčastněných osob. Právní nejistota týkající se platnosti samotné nájemní smlouvy, jakož i případné povinnosti stěžovatele k navrácení uložených a vybraných pokut dle stěžovatele odůvodňují přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti.

[6] Žalobce ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že v souvislosti se zrušením předmětných usnesení rady stěžovatele neshledává žádnou újmu, která by mohla stěžovateli vzniknout, neboť předmětná smlouva o nájmu, na niž stěžovatel odkazuje, byla z jeho strany již dříve vypovězena, jak vyplývá ze spisového materiálu. Dle názoru žalobce proto nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku.

[7] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Odkladný účinek kasační stížnosti má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem či jinými právními následky pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[9] Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Hrozící újma musí být závažná

pokračování

a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Stěžovatel musí hrozbu újmy jednak dostatečně konkrétně tvrdit, ale především náležitě doložit. Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaný a podložený konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74).

[10] Nejvyšší správní soud po zhodnocení tvrzení stěžovatele uplatněných v návrhu dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou v tomto případě naplněny. Stěžovatel neunesl břemeno tvrzení ani břemeno důkazní, neboť dostatečně netvrdil ani nedoložil, že by mu v důsledku rozhodnutí krajského soudu hrozila konkrétní újma.

[11] Z listinných důkazů, které byly provedeny krajským soudem při jednání a jsou součástí jeho spisu, skutečně vyplývá, že rada města Varnsdorf ve svém usnesení ze dne 20. 12. 2019, č. 553/2019/1,2, rozhodla o vypovězení předmětné nájemní smlouvy ze strany stěžovatele, a příslušná výpověď z téhož dne byla společností Water Solar Technology Ltd. jako pronajímateli měřicích systémů doručena dne 23. 12. 2019. Zrušení žalobou napadených usnesení rady stěžovatele tedy nemůže založit nejistotu ohledně platnosti uvedené nájemní smlouvy přinejmenším pro období, kdy již byla vypovězena.

[12] Pokud jde dále o tvrzenou hrozbu spočívající v povinnosti vrácení již vybraných či vymožených pokut za příslušné dopravní přestupky na základě měření rychlosti vozidel za pomoci měřicích systémů pronajímatele, Nejvyšší správní soud konstatuje, že tyto pokuty mohly být uloženy pouze na základě pravomocných rozhodnutí (vč. těch vydaných v příkazním či dříve blokovém řízení) příslušných správních orgánů o tom, že byl spáchán přestupek (příp. jiný správní delikt dle dřívější právní úpravy) dle zákona o silničním provozu, kdo ho spáchal a jaká sankce (mj. pokuta) se mu za tento delikt ukládá. Nárok na vrácení vybrané či vymožené částky takto uložené pokuty tedy nemůže vzniknout pouze na základě toho, že krajský soud zrušil žalobou napadená usnesení rady stěžovatele, ale mohl by vzniknout toliko v případě, pokud by došlo právě ke zrušení či vyslovení nicotnosti příslušného pravomocného rozhodnutí o uložení těchto pokut zákonem stanoveným způsobem a při zachování zákonem stanovených lhůt k tomu příslušným správním orgánem či soudem (na základě obnovy řízení, v přezkumném řízení, rozhodnutím o prohlášení nicotnosti či na základě žaloby ve správním soudnictví nebo kasační stížnosti).

[13] Případnou skutečnost, že by byla pravomocná rozhodnutí o přestupcích či jiných správních deliktech v souvislosti s rozsudkem krajského soudu napadeným kasační stížností uvedeným způsobem rušena, a to ve větším než zanedbatelném měřítku, stěžovatel vůbec netvrdil a tím méně prokázal. Navíc, co je ještě podstatnější, ani případné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by v tomto případě nemohlo nijak zabránit tomu, aby takto byla pravomocná rozhodnutí o přestupcích či jiných správních deliktech s odvoláním na rozsudek krajského soudu rušena, neboť přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se dle § 107 ve spojení s 73 odst. 3 s. ř. s. pozastavují účinky napadeného rozhodnutí krajského soudu, nelze jimi však „pozastavit“ či „odložit“ právní názor, který byl v tomto rozsudku s odkazem na prejudikaturu Nejvyššího správního soudu vyjádřen a který sice neváže správní orgány či soudy v jiných řízeních či postupech, přesto však na něm mohou založit i své rozhodnutí, a to bez ohledu na to, zda byl kasační stížností směřující proti takovému rozsudku přiznán odkladný účinek, či nikoliv.

[14] Pokud snad měl stěžovatel na mysli též částky stanovené příslušným správním orgánem dle § 125h zákona o silničním provozu za přešůpek (dřívě jiný správní delikt) provozovatele vozidla ve výši odpovídající pokutě, kterou by jinak bylo lze uložit příkazem na místě (dřívě v blokovém řízení), je třeba konstatovat, že se jedná o zvláštní druh odklonu od řízení o přešůpku (resp. dřívě o jiném správním deliktu), kdy po uhrazení této částky provozovatelem vozidla nejpozději v den její splatnosti dochází k odložení věci. Tím, že provozovatel vozidla takto stanovenou částku dobrovolně uhradil a dosáhl tím toho, že příslušné správní řízení v jeho věci neproběhlo, se i připravil o možnost domáhat se zákonem stanoveným postupem zrušení rozhodnutí, jež by jinak v takovém řízení bylo vydáno. Jen stěží by se v takové situaci mohl domáhat vrácení takto uhrazené částky, která není pokutou, pouze na základě toho, že krajský soud rozsudkem napadeným v nyní posuzované věci zrušil předmětná usnesení rady stěžovatele. A pokud by tak přesto učinil, opět by pro posouzení otázky, zda právní názor krajského soudu vyjádřený v tomto rozsudku dopadá i na jeho žádost, bylo nerozhodné, zda by Nejvyšší správní soud kasační stížnosti směřující proti takovému rozsudku přiznal odkladný účinek, či nikoliv.

[15] Na základě uvedeného tedy Nejvyšší správní soud uzavírá, že v tomto případě není naplněna základní podmínka pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, neboť stěžovatel nedoložil v souvislosti s právními následky napadeného rozsudku krajského soudu vznik konkrétní, dostatečně závažné újmy. Nebylo již tedy třeba zkoumat další podmínky pro přiznání odkladného účinku, s nimiž by tato podmínka musela být splněna kumulativně.

[16] Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu